

Uttalelse om Kristýna Kajerovás hovedoppgave til Statseksamen ved Karlsuniversitetet ved Skandinavisk Institutt, mai 2007.

Oppgavens tittel: "Futurum i norsk (med hovedvekt på *vil* og *kommer til å*)."

Hovedoppgaven er på 70 sider, inkludert tsjekkisk og engelsk sammendrag, litteraturliste og spørreskjemaene.

Den er strukturert på den måten et kandidaten først presenterer problemstillingen, så presenterer ulike oppfatninger av begrepet "tid", med en lineær tidsdimensjon som utgangspunkt, en syklisk, motsetningen mellom "manifested" og "manifesting" (hopi) gjennom forskere som Vannebo, Whorf og Benviste. Videre blir skillet mellom tid og tempus presentert (fra Jespersen).

I de påfølgende kapitlene gis en fremstilling av tempussystemet i moderne norsk. Så kommer et kapittel om "Modalitet", som jeg synes (i alle fall i begynnelsen) blir stående for isolert. Og det burde vært holdt en bedre kontakt mellom dette kapitlet og med det som oppgaven undersøker: futurum.

Når en overskrift 4.2. "Kort oversikt over modalverb med **fram**tidsreferanse" har et hovedpunkt e (s 17): *Det skal regne i Italia* (ikke framtid) og s 18 tilsvarende: *Dette vil være kjent for de fleste* (ikke framtid), så er dette en litt uryddig punkt-opstilling, akkurat som oppstillingen på side 19 burde hatt en annen overskrift enn "Vile" lenger foran. For øvrig er det ikke lett å forstå hvor kandidaten vil hen med kritikken av oppsettet i NRG nederst på side 18. Dette virker uklart på undertegnede.

Videre kommer en grei fremstilling og drøfting av begrepene "Aspekt og aksjonsart" og det som skjuler seg bak dem. Til slutt i det som vel skal oppfattes som et slags bakgrunnsteppe for oppgaven, kommer et kapittel (kap 6) om at språket påvirker vår forestilling om verden. I kapittel 7 begynner den mer aktive delen av det som er selve temaet for oppgaven:

Framtidsformer i norsk. (Oppgaven ville for øvrig blitt bedre visuelt strukturert dersom kandidaten hadde satt opp innholdsoversikten i henhold til en slik inndeling. Altså et markert skille mellom kapitlene 6 og 7.)

Kapitlet er en grundig fremstilling av de ulike måtene å uttrykke fremtid på med tallrike eksempler fra ulike kilder.

I kapittel 8 side 38 kommer en fremstilling av oppgavens undersøkende del: Bruken av fremtidsformer i norsk med vekt på bruken av *vil* og *kommer til å*. Kilder: Internett, Oslo-korpuset, avismateriale, spørreskjemaer til tsjekkere og nordmenn. Gjennomgangen av materialet er grundig og detaljert, og "Oppsummering og konklusjon" side 56 tilsvarende fyldig og oversiktlig.

Kandidaten har levert et grundig arbeid om et vanskelig språklig problem i norsk. Selv om konklusjonene ikke er overraskende, er arbeidet verdifullt fordi det understøtter generelle bruksmåter av disse noe uklare norske konstruksjonene.

Praha den 11.5.2007

Thor Henrik Svevad

Lektor, cand. philol.